

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zaļā publiskā iepirkuma normatīvā regulējuma aktualitātes

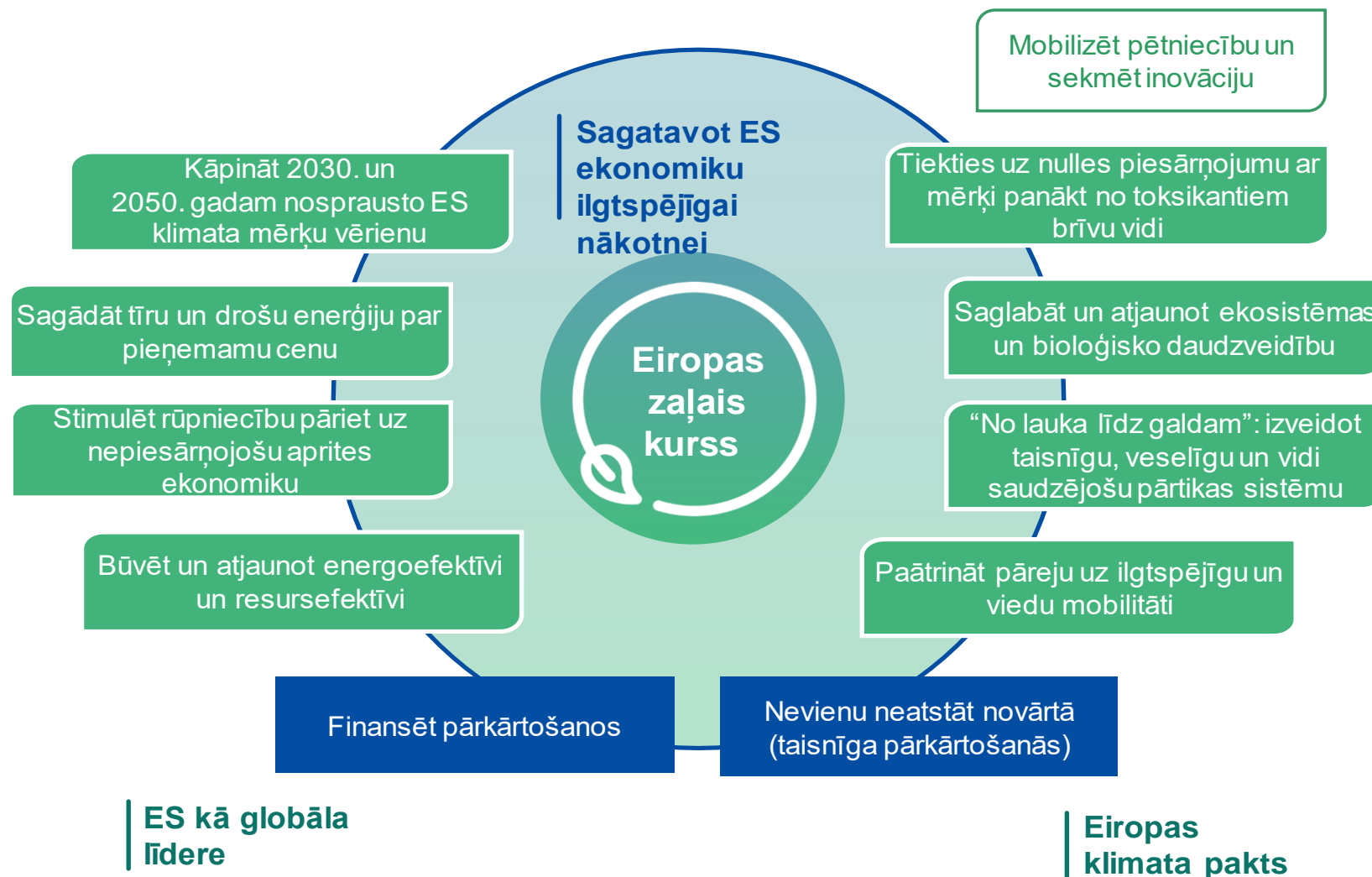
Inese Peļša
Koordinācijas departamenta
Stratēģijas un ilgtspējīgas attīstības
nodaļas vecākā eksperte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas zaļais kurss (European Green Deal)

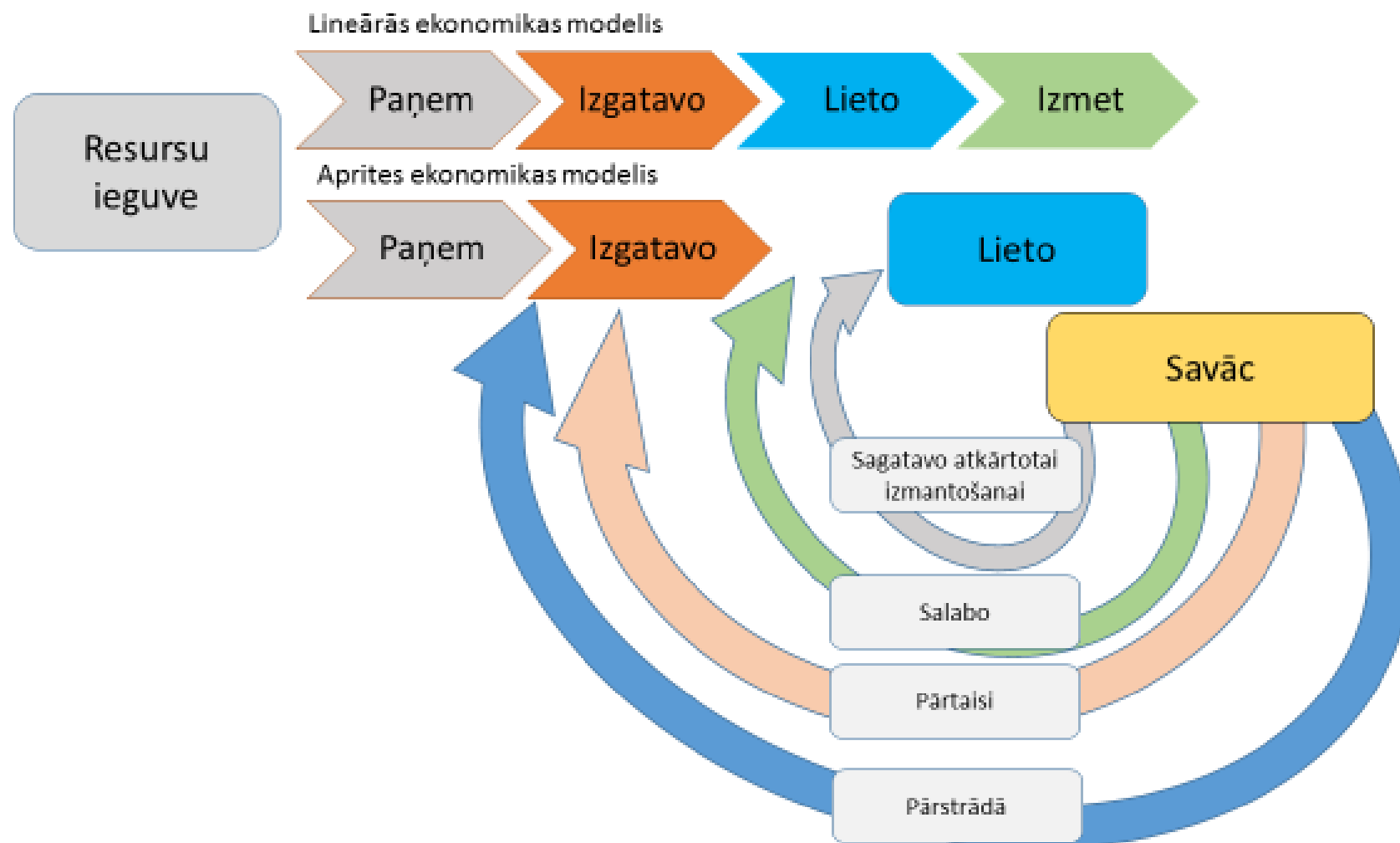
Eiropas Komisija 2020.gada 14.janvārī nāca klajā ar paziņojumu, ka turpmāk zaļais publiskais iepirkums būs jāpiemēro obligāti.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aprites ekonomika

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zaļā iepirkuma definīcija un principi

Zaļais publiskais iepirkums – tādu preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkums, kuru ietekme uz vidi to aprites ciklā ir mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem ar tādu pašu lietojuma mērķi, kas iegādāti, nepiemērojot zaļā publiskā iepirkuma principus:

- videi draudzīgāks iepirkums;
- kaitējuma novēršana;
- aprites cikla skatījums;
- ietekmju uz vidi salīdzinājums;
- informācija par vides aizsardzības pasākumiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Tiesiskais pamats un instrumenti ZPI ieviešanai Latvijā

- Publisko iepirkumu likums;
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likums;
- MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»;
- ZPI piemērošanas vadlīnijas;
- Ikgadējie informatīvie ziņojumi par zaļā iepirkuma īstenošanu valsts pārvaldē;
- Elektronisko iepirkumu sistēmas «zaļie» katalogi.

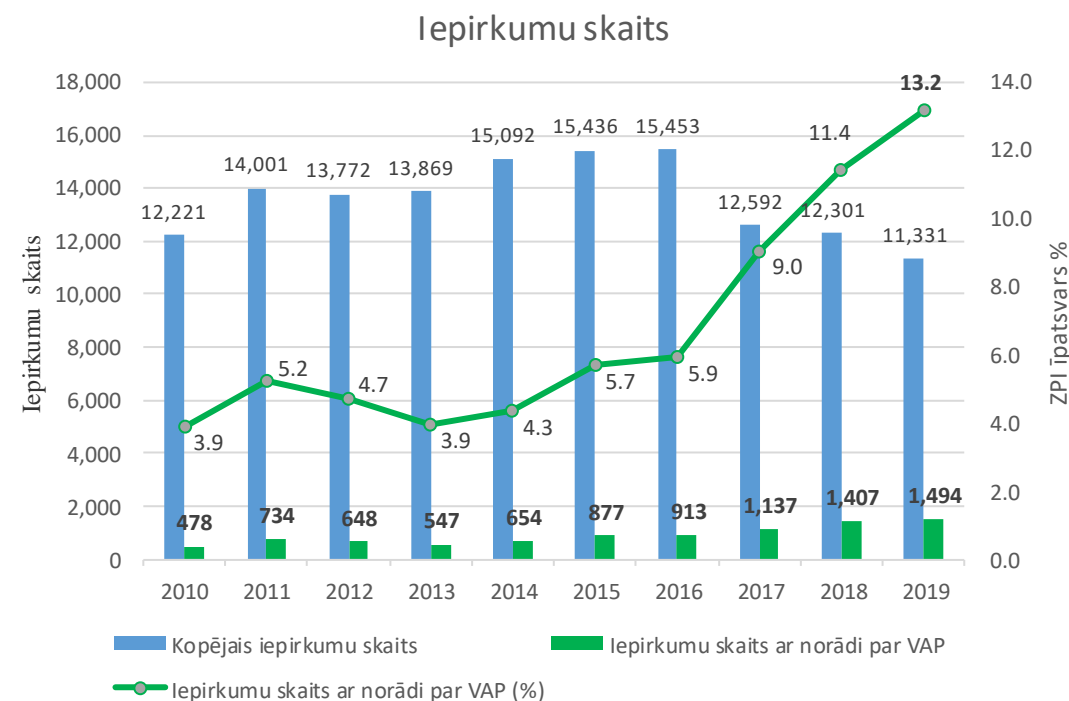
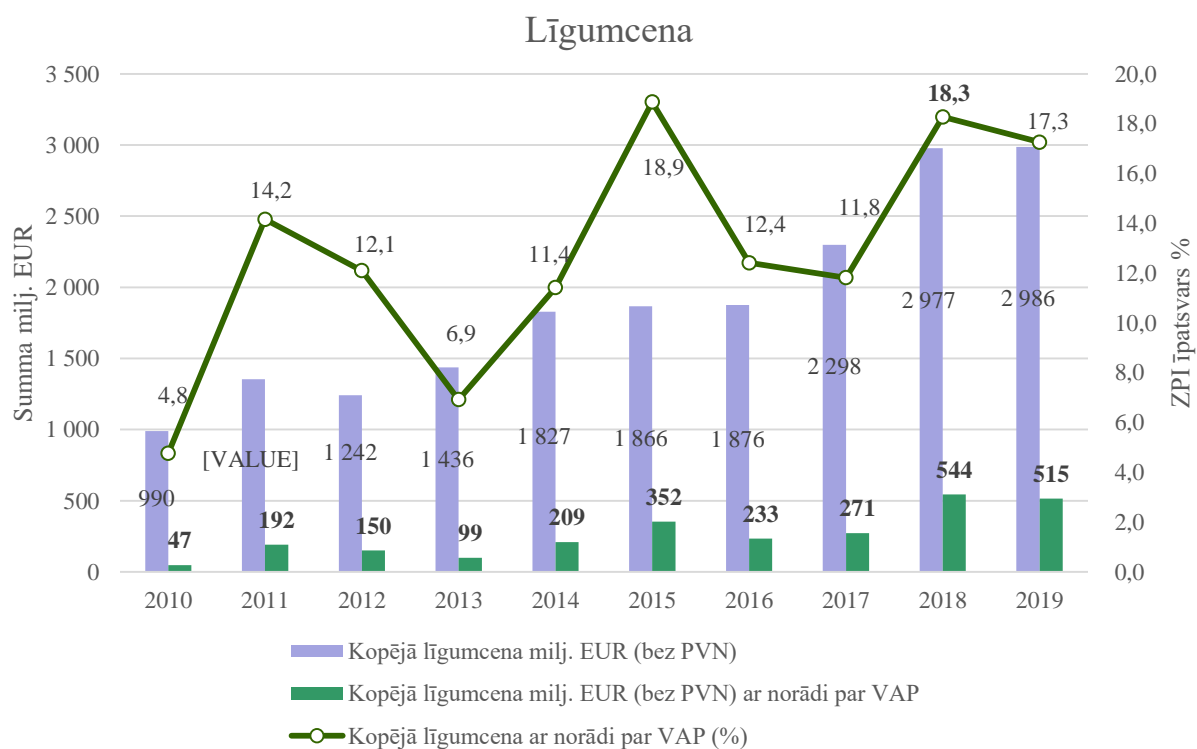
**Grozījumi MK
not. nr. 353 MK
08.09.2020.
noteikumu Nr. 568
redakcijā**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ZPI īpatsvara dinamika Latvijā – Publisko iepirkumu likums

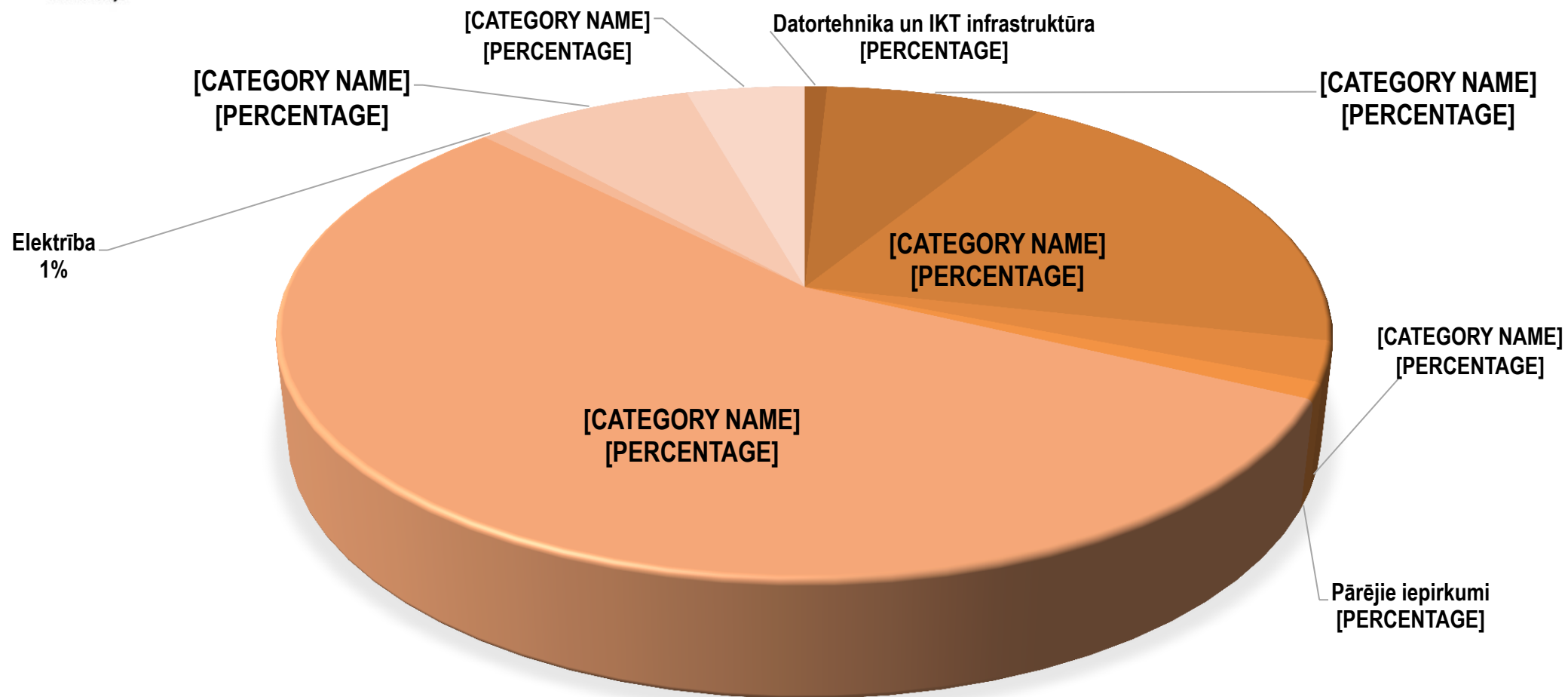
(IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

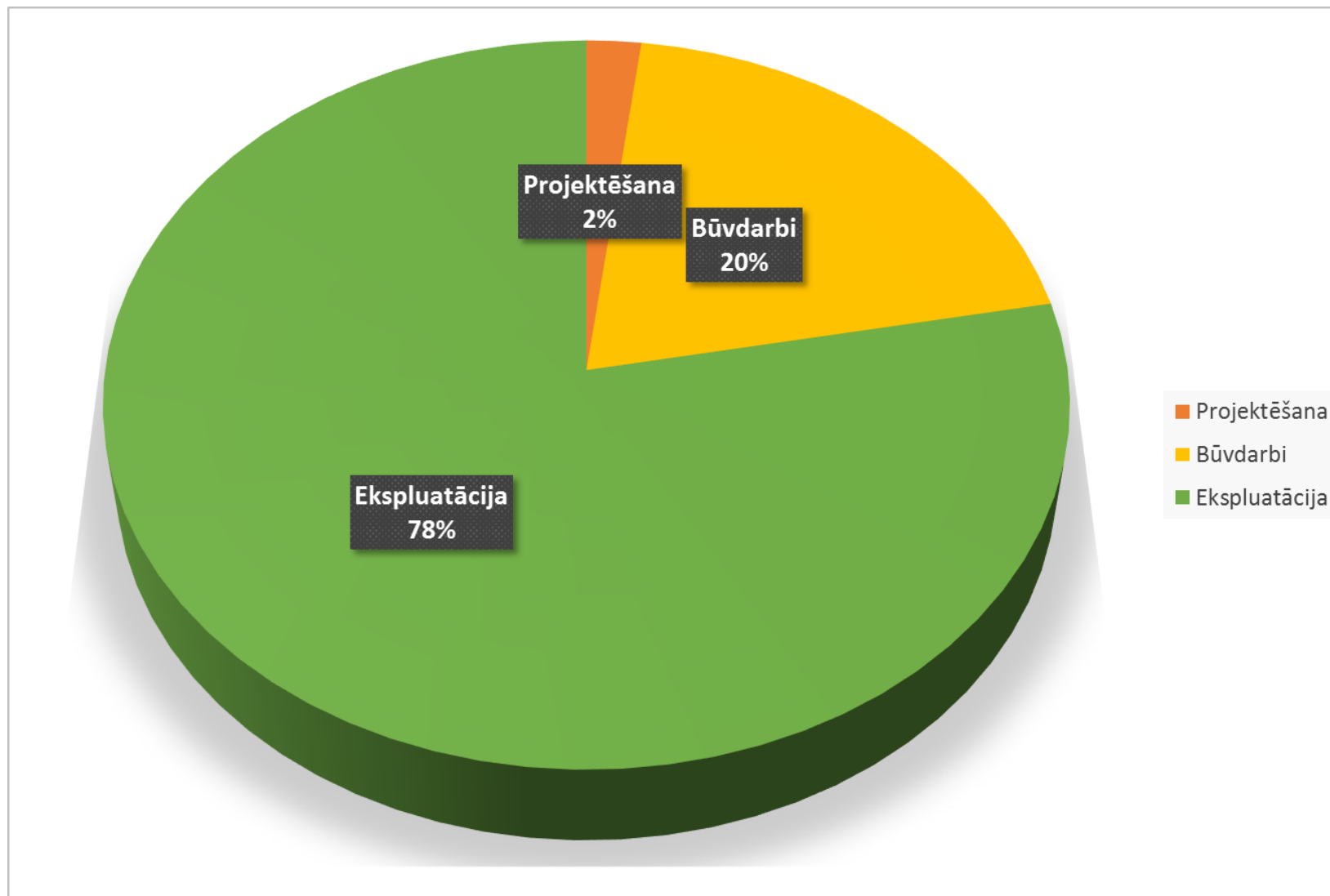
ZPI īpatsvars pēc iepirkumu veida (IUB statistikas dati)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Izmaksu sadalījums būves dzīves ciklā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

MK noteikumi Nr.353 «Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība»

Preču un pakalpojumu grupas, kurām publiskajā iepirkumā piemēro zaļā iepirkuma prasības un kritērijus

Obligāti (1.pielikums):	Brīvprātīgi (2.pielikums):
1.Biroja papīrs	1.Būvdarbi (biroju ēkas)
2.Drukas iekārtas	2.Ceļu būve un satiksmes zīmes
3.Datortehnika un IKT infrastruktūra	3.Ūdens sildītāji siltuma ražošanai
4.Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi	4.Dārzkopības produkti un pakalpojumi
5.Tīrīšanas līdzekļi un pakalpojumi	5.Elektroenerģija
6.Iekštelpu apgaismojums	6.Klozetpodi un pisuāri
7.Ielu apgaismojums un satiksmes signāli	7.Koģenerācijas iekārtas
	8.Mēbeles
	9.Notekūdeņu infrastruktūra
	10.Sienu paneļi
	11.Izlietnes, krāni, dušas uzgaļi un to aprīkojums
	12.Tekstilpreces
	13.Transports
	14.Veselības aprūpes elektriskās un elektroniskās iekārtas

Atpūtas un sporta
infrastruktūra

grozījumi
spēkā no
12.09.2020.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi MK not nr. 353 (spēkā no 12.09.2020.) – Ceļu būve, Būvniecība

- Pārskatīts ZPI strukturējums, sadalot prasības pa darbību posmiem (projektēšanas sagatavošana, projektēšana, būvdarbiem);
- Netiek vairs norādītas atlases prasības;
- MK not. nr. 353 tiek lietots jēdziens «piemērojamie standarti»
- Uzsvars uz otrreizējizmantojamo materiālu iekļaušanu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Darbības programma Latvijai 2021.- 2027.g.

- Darbības programma Latvijai 2021.–2027.gadam,
pieejams

https://www.fm.gov.lv/lv/sabiedribas_lidzdaliba/sabiedrības_lidzdalība_par_es_jautajumiem/

- Darbības programma paredz Latvijas investīciju stratēģiju ES fondu jomā nākošajam plānošanas periodam un visas tajā plānotās aktivitātes ir atbilstošas Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027.gadam ietvertajiem īstenojamajiem pasākumiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālie semināri ZPI ieviešanas atbalstam

2015. gads - 5 semināri
2016. gads - 10 semināri
2017. gads - 4 semināri
2018. gads - 5 semināri
2019. gads - 4 semināri

2015-2019 > **1600** klātienēs dalībnieki

11 diskusijas par normatīvā regulējuma
uzlabojumiem (2019.g.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dzīves cikla aprēķinu modeļi

- izmaksu kalkulators
enerģiju patērējošām
precēm, t.sk. mobilā
aplikācija

Spuldzes

Datori

Monitori

Drukas iek.1

Drukas iek.2

Ledusskapji

Putekljusūcēji

Televizori

Trauku mazgājamā mašīna

Tvaika nosūcēji

Veļas mašīnas

Žāvētāji

- **būvniecības dzīves cikla izmaksu aprēķina kalkulators**

Zaļais publiskais iepirkums

Viegli lasīt

Vadība

Struktūra

Darbības jomas

Pakalpojumi

Padotības iestādes

Publikācijas un pārskati

Pētījumi

Normatīvie akti

Trauksmes celšana

Ētika

Starptautiskā sadarbība

Publicēts: 29.01.2020.

**Normatīvais
regulējums un
metodiskais
atbalsts**

Skatīt vairāk →

**Sadarbības
partneru
pieredze**

Skatīt vairāk →

**Biežāk uzdotie
jautājumi (BUJ)**

Skatīt vairāk →

**Informatīvie un
audiovizuālie**

**Eiropas
Komisijas**

**Zaļā iepirkuma
kalkulators**

Informācijas un atbalsta avoti

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpmākie izaicinājumi iepirkumu veicējiem

- Pirms iepirkuma sagatavošanas **pārbaudīt** preču un pakalpojumu piedāvājumu un **pieejamību tirgū**;
- **ZPI prasības integrēt jau projekta/iepirkuma sākotnējā plānošanas posmā.**
- Pārliecināties par izvirzīto kritēriju **verifikācijas** iespējām (marķējumi, sertifikāti, pašdeklarācijas u.c.);
- **Līgumu izpildes kontrole** – paredzēt, ka līgumslēdzējai iestādei ir tiesības veikt nejauši izvēlētu verifikāciju jebkurā brīdī līguma darbības laikā;
- Būtiska ir **sadarbība starp projektu izstrādātājiem un iepirkuma speciālistiem.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Kontakti: zpi@varam.gov.lv

Internet: www.varam.gov.lv darbības joma – zaļais publiskais iepirkums

